

Els tres tombs, presents en quaranta pobles

Del gener al juny, diferents poblacions celebraran la tradicional festa de Sant Antoni Abat, amb la desfilara de cavalls i carruatges. El punt culminant de la festa serà la III Trobada dels Tres Tombs de Catalunya, que enguany es farà a Ripollet el 7 de maig.

La festa dels Tres Tombs, lligada a la benedicció dels animals, és una mostra de la cultura tradicional i popular catalana, que simbolitza i testimonia un procés de la nostra història. Si bé aquesta festivitat té un dia assenyalat —el 17 de gener—, les mostres i exhibicions públiques de cavalls i carruatges per tot el territori es fan durant bona part de l'any per facilitar la participació en les diferents celebracions. La Federació Catalana dels Tres Tombs, creada fa dos anys per recuperar i potenciar aquesta celebració, va presentar el calendari de festes d'aquest any el passat 11 de gener al Palau Robert de Barcelona (centre de difusió de la realitat cultural i turística del país). Del gener al juny s'aniran succeint

les diferents festes que, en general, consisteixen en esmorzars populars, la celebració de la missa de Sant Antoni Abat, la concentració i desfilara dels animals, carros i carruatges i la seva benedicció. Des de fa dos anys, la Federació Catalana dels Tres Tombs fa una festa anual amb una gran desfilara en una ciutat catalana que acull la concentració dels millors carros i cavalls i esdevé la demostració d'un gran treball col·lectiu. En les dues ocasions anteriors, la celebració es va fer a Sant Pere de Ribes i a Vic. Enguany, Ripollet acollirà la Tercera Trobada dels Tres Tombs de Catalunya, el 7 de maig, en una festa que preveu aplegar uns 600 cavalls i uns 300 carruatges.

La festa de Sant Antoni Abat va co-

mençar com una festa patronal que no més celebraven la gent del ram del transport (traginers, pagesos, marxants...) i que avui s'ha convertit en una de les festes més populars del nostre país. Al cap de dos segles de celebrar-se, els Tres Tombs semblen l'adequació profana i lúdica de l'antic costum religiós de venerar sant Antoni Abat. La benedicció dels animals per preservar-los de malalties, especialment els unglats, era un ritual important per la preservació de la vida ja que d'ells venia gran part de l'energia que feia rodar la societat (tota la tracció, des de llaurar fins al transport, depenia dels múscles dels animals de càrrega i aquests no podien fallar). La progressiva desaparició del transport de tracció ani-

“Les tradicions ens identifiquen davant la globalitat”

Joan Vidal i Gayolà. President del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana.

—Quina importància té per Catalunya la recuperació d'aquesta festa?

—Els Tres Tombs és la manifestació d'una tradició ancestral, en què pagesos, ramaders i traginers veneraven Sant Antoni perquè els protegís. Avui la festa té una altra dimensió però la gent recorda l'època en què això havia estat així. La recuperació de la festa s'explica per la voluntat d'afirmar una personalitat i mostrar una continuïtat històrica.

—S'estan perdent les tradicions?

—Cada vegada fa més falta recuperar-les. Tots ens sentim igual, mengem igual... però també ens hem d'identificar. Nosaltres tenim la llengua però també tenim una història que s'ha de conèixer i les tradicions en formen part. A mesura que la globalització avança, hem de fer valer el que som i això fa que les tradicions es recuperin amb força. Són festes lúdiques promogudes per la mateixa gent.

—Què destacaria dels Tres Tombs?

—El gran esforç i la dedicació de les persones que se n'ocupen. Això comporta un gran esforç econòmic i de feina i, per tant, té un mèrit incalculable. **T. S.**

mal i l'aparcament del cavall com a eina de treball feien preveure la pèrdua de la festa però malgrat això, més de quaranta pobles catalans encara celebren aquesta jornada i li volen donar un nou impuls. “Ara, és el moment més bo de la història dels Tres Tombs. Amb aquestes demostracions volem recuperar vells oficis i tradicions dels nostres avantpassats i alhora oferir a les noves generacions possibilitats de demostrar que el present i el futur pot ser brillant si se sap aprofitar i posar al dia allò que hem heretat”, explica

Simeó Sendra, president de la federació. Ara bé, recuperar i mantenir la tradició d'exhibir els carros i carruatges i tenir cura dels animals perquè puguin desfilar comporta un feina continuada durant tot l'any de basters (pel sargit dels guarniments), de carreters (per buscar càrregues inèdites i espectaculars), de ferrers (per ferrar tots els animals que hi participen), d'esquiladors, de traginers, de boters, pintors, filetejadors, ebenistes... a més d'engreixar, netejar i polir els guarniments com si s'estressessin en aquell

moment. Es tracta d'oficis centenaris que avui tenen com a bressol la festa dels Tres Tombs.

Teresa Salas

Palau Robert

Centre d'Informació Turística de Catalunya

Passeig de Gràcia, 107

08008 Barcelona

Tel. 93 238 40 00

<http://www.gencat.es/probert>

Calendari de la Festa dels Tres Tombs del 2000

9 de gener	Argentona Manlleu	6 de febrer	Perafita Sant Feliu de Llobregat Sant Joan de Vilatorrada
15 de gener	Centelles	13 de febrer	Olesa de Montserrat Vic
16 de gener	Els arriers de Cerdanyola del Vallès Els bons arriers de Cerdanyola del Vallès Martorell Sant Andreu del Palomar Taradell	20 de febrer 27 de febrer	Terrassa Òrrius Santa Eugènia de Berga
17 de gener	Sabadell	12 de març	Esplugues de Llobregat La Bisbal del Penedès Sant Vicenç de Castellet
23 de gener	Igualada Mataró Molins de Rei Ripollet Sant Cugat del Vallès Valls Vilafranca	19 de març 26 de març	Llorenç del Penedès Anglesola La Garriga Torrelles de Llobregat
30 de gener	Moià Calafell	2 d'abril 7 de maig	Ripollet, III Trobada dels Tres Tombs de Catalunya Prats de Lluçanès
		25 de juny	